

Foto: Kitt Grønningsæter / Visit Helgeland

Eierstrategi

Visit Helgeland AS

Vedtatt 16. desember 2025
av generalforsamlingen

Eierstrategi for Visit Helgeland AS

Innholdsfortegnelse

1.	Kommunedirektørenes forord	3
2.	Om selskapet	3
3.	Rettslige rammer for selskapets virksomhet	4
4.	Om eierstrategien	4
5.	Generelt om eierstrategier - anbefalinger om god eierstyring	5
6.	Formål med selskapet	5
7.	Overordnede prinsipper for eierstyring	6
8.	Mål og forventninger	6
A.	Tjenestekvalitet	6
9.	Økonomi	7
10.	Arbeidsgiverpolitikk og etikk	7
A.	Helse, miljø og sikkerhet	7
B.	Lovpålagte krav	7
11.	Samhandling	7
A.	Eierorganet	7
B.	Revisjon av vedtekter	8
C.	Eiermøter	8
D.	Styret i VH	8
12.	Rapportering	9
13.	Evaluerings av eierstrategi	9

1. Kommunedirektørenes forord

Visit Helgeland AS (VH) er et interkommunalt aksjeselskap eid av kommunene Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Hattfjelldal, Hemnes, Herøy, Leirfjord, Lurøy, Meløy, Nesna, Rødøy, Sømna, Træna, Vefsn, Vega, Vevelstad.

VH er et interkommunalt samarbeid med formål om å VH utvikle og markedsføre Helgeland til å bli et foretrukket reisemål. Dette skal igjen skape turisme og markedsføre Helgeland som en attraktiv destinasjon, og derigjennom skape merverdi for næringsaktørene og lokalsamfunnene. VH leverer tjenester til kommunene som kommunen kunne produsert selv, men har valgt å produsere i felleskap gjennom selskapet.

Ny strategi for selskapet ble vedtatt av generalforsamlingen 19. januar 2024. [Dokumentene som lå til behandling, samt vedtatt strategi finnes her](#). Vedtektene ble sist revidert 23. april 2025.

Strategidokumentet er generalforsamlingens viktigste instrument i ledelsen av selskapet. Dokumentet beskriver strategien for VH for perioden 2024-2028. Strategiprosessen har omfattet viktige avklaringer av roller, både overfor kommunene, reiselivsnæringen og andre aktører i reiselivets økosystem.

I anledning behandling av ny selskapsstrategi kom det opp spørsmål knyttet blant annet til å erstatte serviceavtaler med annen avtale om finansiering mellom eierne, opprettelse av datterselskap i forbindelse med den kommersielle delen av selskapet, nye vedtekter og etablering av andre sentrale dokumenter.

Det ble besluttet at arbeidet med en eierstrategi skulle startes av kommunedirektørene. Daglig leder har vært i dialog med kommunedirektørene, og har levert utkast til eierstrategi sammen med øvrige dokumenter.

Kommunedirektørene legger fram dette felles forslaget til eierstrategi for folkevalgt behandling i kommunene, og for behandling i VHs generalforsamling.

2. Om selskapet

Visit Helgeland AS er heleid av kommunene på Helgeland.

Selskapet utfører et vidt spekter av tjenester på vegne av kommunene. På kommunenes vegne yter det service direkte overfor både gjester og reiselivsbedrifter på Helgeland. Reiselivsbedriftene har samarbeidsavtaler med VH.

Reiselivet har stor innvirkning på lokalsamfunnsutviklingen. Dette går tydelig frem av nasjonale og regionale føringer. Siden VH er kommunenes felles verktøy i reiselivssatsingen, ligger det også et viktigsamfunnsoppdrag til selskapet. Derfor er bærekraft, kompetanse og samarbeid viktige premisser for strategien.

Strategien forutsetter positiv utvikling for reiselivet på Helgeland. Dette ut fra prognoser som baserer seg på utviklingen for reiselivet i regionen den senere tid. Mo i Rana Lufthavn – Fagerlia vil også bidra til at en får adgang til nye markeder. Det blir viktig å tilrettelegge for økt trafikk, og ha tett samarbeid om produkt- og opplevelsesutviklingen i hele regionen.

Markedsstrategi med årlig handlingsdel er et eget, sentralt styringsdokument, som det påligger styret å vedta. Markedsstrategien må kunne rulleres hyppigere enn selskapsstrategien, for å kunne reagere på endringer i trender, tilbud og etterspørsel.

Generalforsamlingen består av ordfører eller valgt representant fra hver av de 19 eierkommunene. Generalforsamlingen velger styre med leder og nestleder, samt valgkomite med leder. Styret består av syv representanter og fire nummererte vararepresentanter. Valgkomiteen består av fire representanter. Styret tilsetter daglig leder/reiselivssjef.

Selskapet er etablert med hjemmel i lov om lov om aksjeselskaper (aksjeloven). Selskapet er et eget rettssubjekt der styret har arbeidsgiveransvaret.

3. Rettslige rammer for selskapets virksomhet

De rettslige rammene for VHs virksomhet er fastsatt gjennom nasjonal rett. Særlig sentralt står aksjeloven. Sentrale punkter i anledning eierstrategi:

- § 6-12. Forvaltningen av selskapet
- § 6-13. Styrets tilsynsansvar
- § 6-14. Daglig ledelse
- § 6-15. Daglig leders plikter overfor styret
- § 6-16. Datterselskaps forhold til morselskapet
- § 6-23. Styreinstruks

I forbindelse med selskapsstrategien ble det utarbeidet skisse for styringsdialog:

4. Om eierstrategien

Formålet med eierstrategien er å styrke det politiske og administrative samarbeidet mellom eierne for å sikre god styring av selskapet. Et godt samarbeid mellom eierne skal bidra til god eierstyring og godt samarbeid mellom selskapet og eierne.

Gjennom dette dokumentet nedfeller eierkommunene sine prinsipper og krav til eierstyring og kontroll med selskapets styrende organer. Eierkommunene vil også ha en åpen og klart uttrykt eierstrategi for selskapet.

Eierstrategien skal ligge til grunn for eiernes arbeid med saksbehandling og eierstyring. Strategien skal utdype formålet med selskapet, definere handlingsrom og forventninger og tydeliggjøre ansvar, roller og samarbeidsrutiner mellom deltakerne og selskapet; også på administrativt nivå.

5. Generelt om eierstrategier - anbefalinger om god eierstyring

Eierstyring er blitt lovfestet i kommuneloven av 22. juni 2018 nr. 83 § 26-1:

§ 26-1. Eierskapsmelding

Kommuner og fylkeskommuner skal minst én gang i valgperioden utarbeide en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv.

Eierskapsmeldingen skal inneholde

- kommunens eller fylkeskommunens prinsipper for eierstyring
- en oversikt over selskaper, kommunale eller fylkeskommunale foretak og andre virksomheter som kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser eller tilsvarende interesser i
- kommunens eller fylkeskommunens formål med sine eierinteresser eller tilsvarende interesser i virksomhetene nevnt i bokstav b.

Kommunenes interesseorganisasjon har utarbeidet [KS Anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll](#). Der det er gitt anbefalinger for kommunens eierstyringsarbeid, disse ble oppdatert sist i 2020.

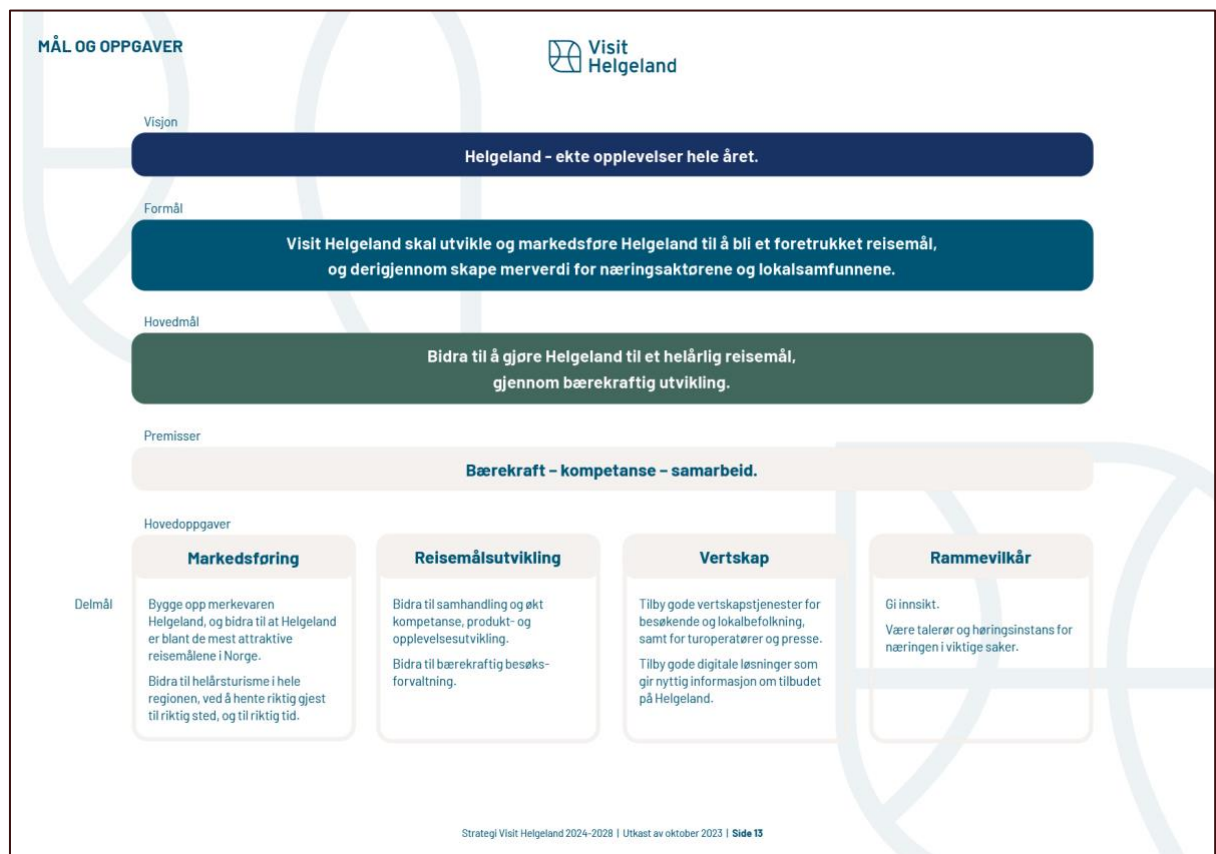
Kommunenes eierskapsstrategi for VH er utarbeidet i samsvar med de anbefalinger som er utarbeidet for god kommunal eierstyring og selskapsledelse.

6. Formål med selskapet

VH er et interkommunalt destinasjonsselskap.

Formålet er at VH skal utvikle og markedsføre Helgeland til å bli et foretrukket reisemål, og derigjennom skape merverdi for næringsaktørene og lokalsamfunnene.

I forbindelse med selskapsstrategien ble det vedtatt visjon, hovedmål, premisser og hovedoppgaver med delmål for VH.

De definerte oppgavene finansieres av kommunene ved kommunalt tjenestekjøp.

Kommunene har samarbeidsavtaler med selskapet som stammer fra sammenslåingen av tidligere reiselivs- og destinasjonsselskap. Selskapet har fått foretatt en vurdering av kommunenes tjenestekjøp og foretatt selskapsrettslige skritt for at dette skal oppfylle vilkåret om egenregi.

Selskapet driver i tillegg med noe virksomhet som antas å skje i et marked. Kommunedirektørene mener at virksomhet utover den virksomheten som ikke kan konkurranseutsettes eller kan anses som kommersiell, bør skilles ut i et eget selskap. Dette er også i tråd med KSs anbefaling som omhandler skille mellom skjermet virksomhet og virksomhet i konkurranse med private.

7. Overordnede prinsipper for eierstyring

De overordnede prinsipper for eierstyring står sentralt i eierpolitikken hos eierkommunene på Helgeland. Prinsippene tydeliggjør roller og hvordan kommunen opptrer som eier.

De 10 prinsippene:

- 1) Deltakerne skal utarbeide klare mål for selskapene gjennom selskapsvise eierstrategier. Styret har ansvar for realisering av målene. Kommunenes eierskap skal fremme samfunnsansvarlig forretningsdrift og bærekraftig samfunnsutvikling.
- 2) Kapitalstrukturen i selskapet skal være tilpasset formålet med eierskapet og selskapets kortsiktige og langsiktige behov.
- 3) Deltakerne fremmer sine interesser og utøver sin myndighet overfor selskapene gjennom eierorganene. Deltakerne skal som hovedregel være representert ved ordfører.
- 4) Det skal være åpenhet knyttet til eierskapet og til selskapenes virksomhet basert på prinsippet om meroffentlighet, samt legge til rette for dialogprosesser foran møter i generalforsamlingen.
- 5) Generalforsamlingen skal nedsette en valgkomité som fremmer begrunnet forslag til generalforsamlingen. Valgkomiteens oppgaver skal være regulert i en egen «Instruks for valgkomiteen i Visit Helgeland AS».
- 6) Styret skal være uavhengig og ha relevant kompetanse, kapasitet og faglig bredde ut fra selskapets egenart og formål med eierskapet. Styrets oppgaver skal være regulert i en egen «Styreinstruks – Visit Helgeland AS».
- 7) Styrets godtgjøring skal være på moderat nivå, men fremme verdiskapningen i selskapene og fremstå som rimelig ut ifra styrets ansvar, kompetanse, tidsbruk og arbeidets kompleksitet.
- 8) Lønnsnivået og -utviklingen i de interkommunale selskapene skal være i samsvar med praksis hos deltakerne.
- 9) Styret skal påse at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring.
- 10) Normer og verdier skal være i tråd med deltakernes etiske retningslinjer.

8. Mål og forventninger

a. Tjenestekvalitet

Kvaliteten på tjenestene skal være i henhold til lowverk, vedtektene, eierstrategien og vedtak i generalforsamlingen om selskapsstrategi. Selskapet skal utvikle god tjenestekvalitet innenfor disse rammene. Selskapet skal aktivt og på selvstendig grunnlag utvikle hensiktsmessige, innovative og fremtidsrettede tjenester innenfor selskapets formål.

Selskapet skal levere en beregning av aktivitet selskapet gjennomfører for kommunene årlig. Beregningen av aktivitet skal skje etter anskaffelsesforskriften § 3-4. Selskapet skal til enhver tid utøve mer enn 80% av aktiviteten for eierkommunene.

Aksjonærene har bare myndighet over selskapet gjennom generalforsamlingsvedtak.

Selskapet skal dokumentere resultater gjennom benchmarking med tilsvarende destinasjonsselskaper. Resultatet legges frem for generalforsamlingen.

Den enkelte deltaker kan avtale flere tjenesteleveranser i forhold til selskapets basis tjenesteleveranse. Kostnad og betaling for slike avvik avtales med selskapet, og skal kunne opplyses til øvrige aksjonærer. Tilsvarende tjenesteleveranse skal ha samme pris.

Selskapet skal ha de samme rammebetingelsene i alle eierkommunene.

9. Økonomi

Tjenestene skal være kostnadseffektive og konkurransedyktige og dokumenteres årlig. Eierne skal bruke finansielle indikatorer som en del av styringen av selskapet.

Selskapet skal kontinuerlig effektivisere driften slik at denne møter de forventninger kommunestyrene hos deltakerne har uttrykt. Plan for arbeidet innarbeides i økonomiplanen.

Effektiviseringsgevinster skal tas ut på områder som ikke medfører brudd på lov og avtaleverk.

Selskapet kan legge opp egenkapital. Regnskapsmessige overskudd skal som hovedregel dekke inn underskudd fra tidligere år. Overskudd som ikke dekker inn underskudd skal avsettes til egenkapitalen i regnskapet. Et eventuelt underskudd skal motregnes egenkapitalen.

VH har ikke kommersielt formål, og alt overskudd skal føres tilbake til driften. Overskudd fra datterselskaper skal benyttes til VHs formål og produsere tjenester til deltagerkommunene.

Samlet låneramme og kapitalkostnader skal holdes innenfor vedtatt budsjett.

10. Arbeidsgiverpolitikk og etikk

Selskapets arbeidsgiverpolitikk skal være i tråd med kommunal arbeidsgiverpolitikk, og skal gi føringer for konkrete tiltak innen HMS, lønnspolitikk, rekruttering, lederutvikling, mangfold og inkludering, kompetanseutvikling m.m.:

- Lønnsvilkårene for ledere skal ligge på nivå med sammenlignbare stillinger hos deltakerne.
- Selskapet skal aktivt arbeide for å sikre tilfredsstillende arbeidsnærversprosent.
- Selskapet skal utarbeide etiske retningslinjer og rutiner for varsling mot kritikkverdige forhold.

a. Helse, miljø og sikkerhet

Selskapet skal ha tydelige HMS mål og jobbe kontinuerlig med å forbedre de ansattes arbeidsmiljø og sikkerhet.

b. Lovpålagte krav

Selskapet forventes å drive sin virksomhet i samsvar med gjeldende lovgivning og rettspraksis.

11. Samhandling

a. Eierorganet

Eierstyring skal utøves gjennom generalforsamlingen, som er selskapets øverste myndighet.

Generalforsamlingen skal behandle saker som er av vesentlig betydning for aksjonærene/selskapet eller som ikke naturlig sorterer inn under styrets myndighetsområde.

Innkalling skal sendes til medlemmene av generalforsamlingen og postmottaket i den enkelte kommune uten ugrunnet opphold og senest seks uker i forkant av møtet.

Selskapet skal informere deltakerne om saker av stor økonomisk, strategisk eller prinsipiell betydning minimum 12 uker før sakene skal behandles. Det samme gjelder endringer som har vesentlig betydning for tjenestetilbudet til samarbeidspartnere. Dette gir rom for kommunal saksbehandling, så representantene kan stille med nødvendig mandat i slike saker.

b. Revisjon av vedtekter

Kommunedirektørene mener at det bør gjøres endringer i vedtektene for selskapet for å styrke eierstyringen i VH og bringe selskapsavtalen bedre i samsvar med KS sine anbefalinger om god eierstyring og selskapsledelse.

Dette i tråd med vurderingene som ble gjort i forbindelse med revidering av selskapsstrategien,

Følgende foreslås i tatt inn i vedtektene at:

- selskapet kan eie aksjer i andre selskaper og opprette datterselskaper.
- selskapet skal ha valgkomité.
- instruks for valgkomiteen vedtas av generalforsamlingen.
- styret vedtar instruks for daglig leder.
- selskapets strategi vedtas av generalforsamlingen.
- generalforsamlingen kalles inn med seks ukers innkallingsfrist, for kommunenes forberedelser.
- selskapet skal bidra til god styringsdialog med eierne
- styret skal vedta etiske retningslinjer for selskapsdriften.
- selskapet skal følge offentliglovas intensjon om åpenhet og transparens.
- styret skal vedta styreinstruks for styrets arbeid og saksbehandling.
- selskapet skal være medlem i en arbeidsgiverorganisasjon. Selskapet er medlem i NHO Reiseliv.

c. Eiermøter

Eierne skal i ett fast møte årlig drøfte felles ambisjoner for selskapets virksomhet.

Temaet for eiermøtet er eiernes politikk for selskapet, selskapets strategi og økonomiplan. Selskapet redegjør i møtet for forhold som vil kunne påvirke tilskuddsbehovet og innhenter styringssignaler fra eierne før endelig budsjettbehandling

En eller flere av aksjonærene kan innkalle til eiermøte hvis det er behov for en uformell drøfting av en bestemt sak. Selskapets ledelse kan innkalles til eiermøtet når deltakerne oppfatter dette som formålstjenlig for behandling av saken.

De styrende organene i VH kan også ta initiativ til å innkalle aksjonærene til eiermøter når selskapet anser det som hensiktsmessig.

d. Styret i VH

Styret i VH har utarbeidet en egen styreinstruks, datert 25. september 2014, og revidert 3. september 2024. Kommunedirektørene har gjennomgått denne og finner at den er tilfredsstillende.

Kommunedirektørene mener det er behov for endringer i vedtektene for VH for å sikre at styret har best mulig kompetanse. Kommunedirektørene foreslår at dette følges opp ved å fastsette i vedtektene at det skal opprettes en egen valgkomité for valg av styremedlemmer, og at generalforsamlingen vedtar en egen instruks for valgkomitéens arbeid.

12. Rapportering

Status for oppfølging av vedtak i generalforsamling vedlegges den årlige aktivitetsrapporten som utarbeidet sammen med regnskapet.

Regnskap og budsjett for VH skal legges frem sammen med behandling av årsregnskapet/budsjettet, sammen med informasjon om andre selskaper som VH har eierandeler i.

Andre forhold som eierne bør være kjent med, skal formidles til generalforsamlingens leder og dets medlemmer uten ugrunnet opphold.

Selskapet er sertifisert som Miljøfyrtårn og utarbeider en årlig miljørapport som sendes til aksjonærene og generalforsamlingen.

13. Evaluering av eierstrategi

Eierstrategien skal evalueres én gang i hver valgperiode, eller hyppigere etter behov.